

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
ōṃ namō bhagavatē vāsudēvāya

maharṣi vēdavyāsapraṇītaṃ śrīmadbhāgavatamahāpurāṇam
॥ saptamaskandhē caturdaśō'dhyāyaḥ ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
ōṃ namō bhagavatē vāsudēvāya
śrīmadbhāgavatamahāpurāṇam
॥ saptamaskandhē caturdaśō'dhyāyaḥ ॥

yudhiṣṭhira uvāca

gr̥hastha ētāṃ padavīm vidhinā yēna cāñjasā |
yāti dēvaṛṣē brūhi mādr̥śō gr̥hamūḍhadhīḥ || 1 ||

nārada uvāca

gr̥hēṣvavasthitō rājankriyāḥ kurvangr̥hōcitāḥ |
vāsudēvārpaṇam sākṣādupāsita mahāmunīn || 2 ||

śṛṇvanbhagavatō'bhīkṣṇamavatāarakathāmṛtam |
śraddadhānō yathākālamupaśāntajanāvṛtaḥ || 3 ||

satsaṅgācchanakaiḥ saṅgamātmajāyātmaajādiṣu |
vimucyēnmucyamānēṣu svayaṃ svapnavadutthitaḥ || 4 ||

yāvadarthamupāsīnō dēhē gēhē ca paṇḍitaḥ |
viraktō raktavat tatra nṛlōkē naratāṃ nyasēt || 5 ||

jñātayaḥ pitarau putrā bhrātaraḥ suhr̥dō'parē |
yad vadanti yadicchanti cānumōdēta nirmamaḥ || 6 ||

divyaṃ bhaumaṃ cāntarīkṣaṃ vittamacyutanirmitam |
tat sarvamupabhuñjāna ētat kuryāt svatō budhaḥ || 7 ||

yāvad bhriyēta jaṭharam tāvāt svatvaṃ hi dēhinām |
adhikaṃ yō'bhimanyēta sa stēnō daṇḍamarhati || 8 ||

mṛgōṣṭrakharamarkākhusarīsrpkhagamakṣikāḥ |
ātmanaḥ putravat paśyēttairēṣāmantaram kiyat || 9 ||

trivargaṃ nātikṛcchrēṇa bhajēta gṛhamēdhyapi |
yathādēśaṃ yathākālaṃ yāvaddaivōpapāditam || 10 ||

āśvāghāntē'vasāyibhyaḥ kāmānsaṃvibhajēd yathā |
apyēkāmātmanō dārāṃ nṛṇāṃ svatvagrahō yataḥ || 11 ||

jahyād yadarthē svaprāṇānhanyād vā pītaram gurum |
tasyāṃ svatvaṃ striyāṃ jahyād yastēna hyajitō jitaḥ || 12 ||

kṛmiviḍbhasmaniṣṭhāntaṃ kvēdaṃ tucchaṃ kalēvaram |
kva tadīyaratirbhāryā kvāyamātmā nabhaśchadiḥ || 13 ||

siddhairyajñāvaśiṣṭārthaiḥ kalpayēd vṛttimātmanaḥ |
śēṣē svatvaṃ tyajanprājñāḥ padavīm mahatāmiyāt || 14 ||

dēvānṛṣīn nṛbhūtāni pitṛnātmānamanvaham |
svavṛttyāgatavittēna yajēta puruṣaṃ pṛthak || 15 ||

yarhyātmanō'dhikārādyāḥ sarvāḥ syuryajñasampadaḥ |
vaitānikēna vidhinā agnihōtrādinā yajēt || 16 ||

na hyagnimukhatō'yaṃ vai bhagavānsarvayajñabhuk |
ijyēta haviṣā rājanyathā vipramukhē hutaiḥ || 17 ||

tasmād brāhmaṇadēvēṣu martyādiṣu yathārhataḥ |
taistaiḥ kāmairyajasvainam kṣētrajñaṃ brāhmaṇānanu || 18 ||

kuryādāparapakṣīyaṃ māsi prauṣṭhapadē dvijaḥ |
śrāddhaṃ pitrōryathāvittaṃ tadbandhūnāṃ ca vittavān || 19 ||

ayanē viṣuvē kuryād vyatīpātē dinakṣayē |
candrādityōparāgē ca dvādaśīśravaṇēṣu ca || 20 ||

ṛtīyāyāṃ śuklapakṣē navamyāmatha kārtikē |
catasṛṣvapyasṭakāsu hēmantē śīśirē tathā || 21 ||

māghē ca sitasaptamyāṃ maghārākāsamāgamē |
rākayā cānumatyā vā māsarkṣāṇi yutānyapi || 22 ||

dvādaśyāmanurādhā syācchravaṇastisra uttarāḥ |
tisṛṣvēcādaśī vā'su janmarkṣaśrōṇayōgayuk || 23 ||

ta ētē śrēyasah kālā nṛṇāṃ śrēyōvivardhanāḥ |
kuryāt sarvātmanaitēṣu śrēyō'mōghaṃ tadāyuṣaḥ || 24 ||

ēṣu snānaṃ japō hōmō vrataṃ dēvadvijārcanam |
pitṛdēvaṇṛbhūtēbhyō yad dattaṃ taddhyanaśvaram || 25 ||

saṃskārakālō jāyāyā apatyasyātmanastathā |
prētasamsthā mṛtāhaśca karmaṇyabhyudayē nṛpa || 26 ||

atha dēśānpravakṣyāmi dharmādiśrēya āvahan |
sa vai puṇyatatamō dēśaḥ satpātraṃ yatra labhyatē || 27 ||

bimbaṃ bhagavatō yatra sarvamētaccarācaram |
yatra ha brāhmaṇakulaṃ tapōvidyādayānvitam || 28 ||

yatra yatra harērarcā sa dēśaḥ śrēyasāṃ padam |
yatra gaṅgādayō nadyaḥ purāṇēṣu ca viśrutāḥ || 29 ||

sarāṃsi puṣkarādīni kṣētrāṇyārḥāśritānyuta |
kurukṣētram gayaśiraḥ prayāgaḥ pulahāśramah || 30 ||

naimiṣam phālgunam sētuḥ prabhāsō'tha kuśasthalī |
vārāṇasī madhupurī pampā bindusarastathā || 31 ||

nārāyaṇāśramō nandā sītārāmāśramādayaḥ |
sarvē kulācalā rājanmahēndramalayādayaḥ || 32 ||

ētē puṇyatamā dēśā harērarcaśritāśca yē |
ētāndēśān niṣēvēta śrēyaskāmō hyabhīkṣṇaśaḥ |
dharmō hyatrēhitaḥ puṃsām sahasrādhiphalōdayaḥ || 33 ||

pātram tvatra niruktaṃ vai kavibhiḥ pātravittamaiḥ |
harirēvaika urvīśa yanmayam vai carācaram || 34 ||

dēvarṣyarhatsu vai satsu tatra brahmātmajādiṣu |
rājanyadagrapūjāyām mataḥ pātratayācyutaḥ || 35 ||

jīvarāśibhirākīrṇa āṇḍakōśāṅghripō mahān |
tanmūlatvādacyutējyā sarvajīvātmatarpaṇam || 36 ||

purāṇyanēna sṛṣṭāni nṛtiryagṛṣidēvatāḥ |
śētē jīvēna rūpēṇa purēṣu puruṣō hyasau || 37 ||

tēṣvēṣu bhagavān rājamstāratamyēna vartatē |
tasmāt pātram hi puruṣō yāvānātmā yathēyatē || 38 ||

drṣtvā tēṣām mithō nṛṇāmavajñānātmatām nṛpa |
trētādiṣu harērarca kriyāyai kavibhiḥ kṛtā || 39 ||

tatō'rcāyāṃ harim̐ kēcit saṃśraddhāya saparyayā |
upāsata upāstāpi nārthadā puruṣadviṣām || 40 ||

puruṣēṣvapi rājēndra supātraṃ brāhmaṇaṃ viduḥ |
tapasā vidyayā tuṣṭyā dhattē vedaṃ harēstanum || 41 ||

nanvasya brāhmaṇā rājankṛṣṇasya jagadātmanaḥ |
punantaḥ pādarajasā trilōkīm daivataṃ mahat || 42 ||

|| iti śrīmadbhāgavatē mahāpurāṇē pāramahaṃsyāṃ saṃhitāyāṃ
saptamaskandhē sadācāranirṇayō nāma caturdaśō'dhyāyaḥ ||